

ראש השנה כח

אמר רב יהודה:

בשופר של עולה	בשופר של שלמים	הדין
לא יתקע, ואם תקע - יצא	לא יתקע, ואם תקע - לא יצא	המקרה
עולה בת מעילה היא, כיון דמעל בה - נפקא לה לחולין	שלמים דלאו בני מעילה נינהו - איסורא הוא דרכיב בהו ולא נפקי לחולין.	

קושי: מתקיף לה רבא: אימת מעל - לבתר דתקע, כי קא תקע - באיסורא תקע!
תירוץ: אלא אמר רבא: אחד זה ואחד זה - לא יצא.
 רבא חזר בו והחליף את שיטתו: הדר אמר: אחד זה ואחד זה - יצא, מצות לאו להנות ניתנו.

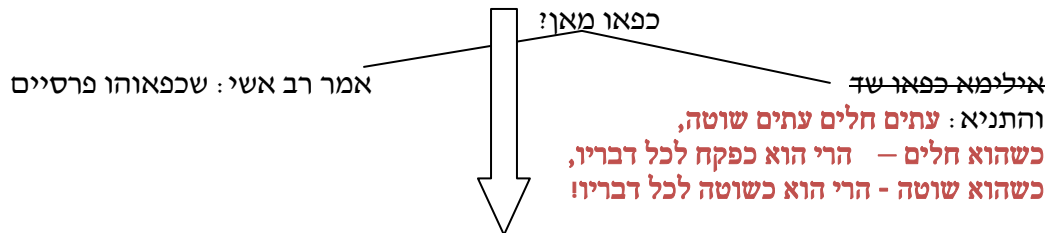
אמר רב יהודה:

בשופר של עיר הנדחת	בשופר של עבודה זרה	המקרה
לא יתקע, ואם תקע - לא יצא	לא יתקע, ואם תקע - יצא	הדין
מצוות לאו להינות ניתנו	עיר הנדחת - כתותי מיכתת שיעוריה	הטעם

אמר רבא: המודר הנאה:

מחבירו	מותר לתקוע לו תקיעה של מצוה
משופר	מותר לתקוע בו תקיעה של מצוה
מחבירו	מזה עליו מי חטאת בימות הגשמים, אבל לא בימות החמה
ממעין	טובל בו טבילה של מצוה בימות הגשמים, אבל לא בימות החמה

שלחו ליה לאבוב דשמואל: כפאו ואכל מצה - יצא.

מסקנה מהלכה זו: אמר רבא, זאת אומרת: התוקע לשיר - יצא.
קושי על דברי מסקנה זו: פשיטא, היינו הך?

תירוץ: מהו דתימא: התם אכול מצה אמר רחמנא והא אכל אבל הכא - (ויקרא כג) **זכרון**

תרועה כתיב, והאי מתעסק בעלמא הוא, קא משמע לן.

מסקנה שעולה מדברי רבא: אלמא קסבר רבא: מצות אין צריכות כוונה.

קושי 1 על מסקנה זו: איתיביה: **היה קורא בתורה, והגיע זמן המקרא, אם כוון לבו - יצא, ואם לאו - לא יצא.** מאי לאו - כוון לבו לצאת?

תירוץ: לא, לקרות.
קושי על התירוץ: לקרות? הא קא קרי!

תירוץ: בקורא להגיה.

קושי 2 על מסקנה זו: תא שמע: **היה עובר אחורי בית הכנסת, או שהיה ביתו סמוך לבית הכנסת, ושמע קול שופר או קול מגילה, אם כוון לבו - יצא, ואם לאו - לא יצא.**

מאי לאו: אם כוון לבו - לצאת!
תירוץ: לא, לשמוע.

קושי על התירוץ: לשמוע? והא שמע!
תירוץ: סבור: חמור בעלמא הוא.

קושי 3 על מסקנה זו: איתיביה:

נשכח לה? לאו בתוקע לשיר?	משימיע ולא נתכוון משימיע לא יצא, עד שיתכוון שומע ומשימיע
היכי משכחת לה?	משימיע ולא נתכוון שומע לא יצא, עד שיתכוון שומע ומשימיע
	כסבור חמור בעלמא הוא

תירוץ: דלמא דקא מנבח נבוחי.

קושי 4 על מסקנה זו: אמר ליה אביי: אלא מעתה הישן בשמיני בסוכה ילקה!
תירוצ: אמר לו: שאני אומר מצות אינו עובר עליהן אלא בזמן.
 קושי על התירוצ: מתיב רב שמן בר אבא: **מנין לכהן שעולה לדוכן, שלא**
יאמר: הואיל ונתנה לי תורה רשות לברך את ישראל - אוסיף ברכה אחת
משלי, כגון (דברים א) ה' אלהי אבותכם יסלף עינים - תלמוד לומר (דברים ד)
זא תספן עי הדיבור. והא הכא, כיון דברך ליה - עברה ליה זמניה, וקתני דעבר!
תירוצ: הכא במאי עסקינן - בדלא סיים.
קושי על התירוצ: והתניא: **סיים**!
תירוצ: סיים ברכה אחת.
קושי על התירוצ: והתניא: **סיים כל ברכותיו!**
תירוצ: שאני הכא, כיון דאלו מתרמי ליה צבורא אחרינא -
 הדר מברך, כוליה יומא זמניה הוא.
חיזוק לתירוצ: ומנא תימרא? דתנן:

הנתינין במתנה אחת שנתערבו בנתינין מתנה אחת - ינתנו מתנה אחת, ינתנו במתן
ארבע.

מתן ארבע במתן אחת,

רבי אליעזר	רבי יהושע
ינתנו במתן ארבע	ינתנו במתן אחת
<u>קושי</u> : אמר לו רבי יהושע: הרי הוא עובר על כל תוספי <u>תירוצ</u> : אמר לו רבי אליעזר: לא נאמר כל תוספי - אל כשהוא בעצמו	<u>קושי</u> : אמר לו רבי אליעזר: הרי הוא עובר על כל תגרע! <u>תירוצ</u> : אמר לו רבי יהושע: לא נאמר כל תגרע אלא כשהוא בעצמו ועוד אמר רבי יהושע: כשלא נתת - עברת על כל תגרע, ולא עשית מעשה בידך. כשנתת - עברת על כל תוספי, ועשית מעשה בידך!

מסקנה העולה ממשנה זו כדי לחזק את התירוצ: והא הכא,
 כיון דיהיב ליה מתנה מבכור - עברה ליה לזמניה, וקתני דעבר
 משום כל תוספי, לאו משום דאמרינן: כיון דאילו מתרמי ליה
 בוכרא אחרינא הדר מזה מיניה, כוליה יומא זמניה.